Glosář

Apsida půlválcový výklenek (případně mnohoúhelníkového půdorysu) tvoří závěr chóru
Arkáda oblouk na svislých podporách
Atika nízká zeď nad hlavní římsou stavby
Baptisterium (lat. z řec. *baptisterion* – bazének na koupání) křestní kostel
Bazilika chrámový typ, u něhož je hlavní loď širší a vyšší než boční lodě a v převyšující části zdi jsou vlastní okna
Bazilikální okna okna prolomená ve vyvýšené zdi hlavní lodě baziliky nad pultovými střechami bočních lodí
Camposanto (ital. *Campo Santo* – svaté pole) hřbitov
Dóm (z lat. *domus episcopalis* – dům biskupů) biskupský kostel
Fiála (z řec. *phiale* – nádoba) ozdobný architektonický článek gotické architektury ve tvaru štíhlé, špičaté pyramidy
Chór prostor mezi apsidou a křížením u kostelů s půdorysem kříže
Chórový ochoz chodba vedoucí po obvodu chóru, většinou s věncem kaplí
Iniciála bohatě zdobené začáteční písmeno textu v rukopise nebo tisku
Kampanila (z ital. *campana* – zvon) zvonice
Kanelury svislé žlábky s ostrými okraji na dříku sloupu nebo pilastru
Katedrála (z řec.-lat. *cathedra* – biskupská stolice) biskupský kostel
Kruhový pilíř pilíř kruhového průřezu bez rozšíření dříku
Krypta (z řeč.: zakrytá chodba) hrobka pod chórem kostela
Latinský kříž tvar kříže s prodlouženým svislým ramenem
Lizéna plochý svislý architektonický článek bez hlavice a patky
Loď chrámová prostor mezi vchodem a chórem kostela
Mandorla (ital. *mandel*) svatozář ve tvaru mandle obklopující celou postavu
Nartex (řec.) krytá předsíň raně křesťanské baziliky
Nimbus svatozář
Opatství klášter, v jehož čele stojí opat nebo abatyše
Palmetta (franc.) ornamentální motiv vycházející ze stylizace palmového listu
Pilastr (lat. pila – *pilíř*) svislý architektonický článek opatřený hlavicí a patkou
Pilíř podpora čtyřúhelného či mnohoúhelného průřezu
Příčná loď chrámová loď přetínající hlavní loď
Radiální kaple věnec kaplí kolem chóru
Řecký kříž tvar kříže s rameny stejné délky
Skriptorium (z lat. *scriptor* – písař, autor) písařská dílna středověkého kláštera nebo císařského dvora
Sloup svislá podpora kruhového průřezu s rozšířeným dříkem
Stupňovitý chór chór se stupňovitě řazenými apsidami
Travé klenební pole, oddíl klenby ve sledu dalších
Triforium ochoz umístěný pod okny hlavní lodi a vysoké části středního chóru nad arkádami bočních lodí
Vimperk vysoký trojúhelný štít nad portálem nebo kružbou
Vlys vodorovný členící článek plochy vyplněný reliéfem

Seznam literatury

Bering, Kunibert: *Kunst-Epochen Romanik*, Stuttgart 2004
Braunfels, Wolfgang: *Abendländische Klosterbaukunst*, 3. vyd., Kolín 1978
Caucci von Saucken, Paolo (vyd.): *Santiago de Compostela. Pilgerwege*, Augsburg 1993
Demus, Otto: *Romanische Wandmalerei*, Mnichov 1968
Droste, Thorsten: *Die Skulpturen von Moissac*, Mnichov 1996
Donavan, Claire: *The Winchester Bible*, Londýn 1993
Grape, Wolfgang: *Der Teppich von Bayeux*, Mnichov 1994
Grodecki, Louis: *Romanische Glasmalerei*, Stuttgart 1977
Hartmann-Virnich, Andreas: *Was ist Romanik?*, Darmstadt 2004
Legner, Anton (vyd.): *Ornamenta Ecclesiae. Kunst und Künstler der Romanik*, 3 sv., Kolín 1985
Petzold, Andreas, *Romanische Kunst*, Kolín 1995
Pevsner, Nikolaus: *Europäische Architektur von den Anfängen bis zur Gegenwart*, Mnichov 1994
Schapiro, Meyer: *Romanische Kunst. Ausgewählte Schriften*, Köln 2003
Toman, Rolf (vyd.): *Die Kunst der Romanik*, Köln 1996